

Олександр Моця

д.і.н., проф., чл.-кор. НАН України завідувач відділу давньоруської та середньовічної археології

РЕЦЕНЗІЯ

на монографію Тараненко С. П., Мисько Ю. В., Зажигалов О. В. Археологічна карта Національного Києво-Печерського історико-культурного заповідника / С. П. Тараненко, Ю. В. Мисько, О. В. Зажигалов. – Київ: Національний Києво-Печерський історико-культурний заповідник, 2019. – 172 с., кольор. вклейка 16 с.

Більш ніж сторічні археологічні розшуки на території сучасного музейного комплексу Києво-Печерської Лаври дали унікальні свідчення щодо її історичного розвитку. Накопичені дані давно потребували відповідного опрацювання і введення у науковий обіг. Тому таким актуальним видається представлене видання, яке містить інформацію про всі види археологічних досліджень на досліджуваній території. Проаналізований матеріал систематизований у вигляді коротких уніфікованих інформаційних зведень, поданих у хронологічній послідовності. Базою для них послужили наукові звіти 1935-2101 5 pp. з архівів Інституту археології НАНУ та НКПКЗ, а також польові матеріали (щоденники і креслення). публікації у наукових виданнях.

Головною перевагою даного видання являється створення загальної археологічної карти, де нанесено 301 ділянку досліджень відповідно до їх польового вигляду (шурф, розкол, траншея тощо). Різнокольорове позначення локацій створює чітке уявлення про насиченість місцевості об'єктами різних хронологічних періодів. Акценти зроблено і на ділянках, що неодноразово вивчалися і мають складну стратиграфію (Успенський собор, Трапезна, церква Спаса на Берестові, Варязькі, Ближні чи Лальні печери), які подані у збільщеному масштабі. Важливим видається зведення всіх пам'яток давньоруського періоду на окрему карту-схему. Це візуалізує топографію Печерського монастиря у найрані-

© Олександр Моця, 2019

ші часи його існування недостатньо висвітлені в писемних джерелах. що є суттєвим внеском у розвиток давньоруських студій.

Основному змісту передують виклад методологічних засад, яким керувався авторський колектив для створення карти. Дана «Археологічна карта» доповнена всіма необхідними покажчиками (іменним, предметним топографічним), що полегшує її використання. Як побажання, хотілося б за умов видавничих можливостей, цілком вмістити карту археологічних досліджень на одному аркуші, а не тільки подати розбиту на дев'ять окремих секторів у вигляді вкладок.

Загалом представлений текст відповідає усім необхідним науковим вимогам. він справляє позитивне враження як за змістом, так і за структурою. Представлена праця являється комплексно узагальнюючим, завершеним дослідженням і може бути рекомендована до друку.